Тема 5

ОРГАНІЗАЦІЯ ЯК ПРОЦЕС

І. Організаційні парадигми та принципи управління

Альтернативні парадигми організаційного розвитку:

1 – організація припускає створення порядку з хаосу; створений порядок необхідно підтримувати, витрачаючи ресурси, інакше знову настане хаос; підхід примусу.

2 – реальні системи володіють іманентною організацією; хаос – теж порядок, але більш складний, менш доступний розумінню; організація передбачає створення умов для розвитку системи; необхідно орієнтуватися на саморегуляцію і на саморозвиток систем; підхід орієнтований на природні процеси організації.

Управління – це процес формування та реалізації цілеспрямованого впливу на об'єкт-систему, який ґрунтується на зворотному зв'язку, на інформаційному обміні між суб'єктом та об'єктом управління.

система управління = керуюча система (суб'єкт управління) + керована система (об'єкт управління).

Управління – особливим чином орієнтований вплив на систему, що забезпечує додання їй необхідних властивостей або станів. Одним з атрибутів стану служить структура. *Організувати – значить перш за все створити (або змінити) структуру.*

Принцип зворотного зв'язку

дозволяє автоматично враховувати нові відомості про стан об'єкта при його малих відхиленнях від бажаного стану і міняти відповідно управляючі дії, без втручання керуючого суб'єкта. Цей ефект і називається саморегулюванням систем.

Зворотний зв'язок - це вплив результатів функціонування будь-якої системи (об'єкта) на характер (модуляцію або стабілізацію) цього функціонування.

Позитивний зворотний зв'язок – якщо вплив зворотного зв'язку підсилює результат функціонування. Позитивний зворотний зв'язок зазвичай призводить до нестійкої роботи системи.

Негативний зворотний зв'язок – стабілізує функціонування системи, робить її роботу стійкою.

Спосіб організації контуру управління (організація безпосередньо самої системи управління).

Принципи управління

Принцип розімкнутого управління

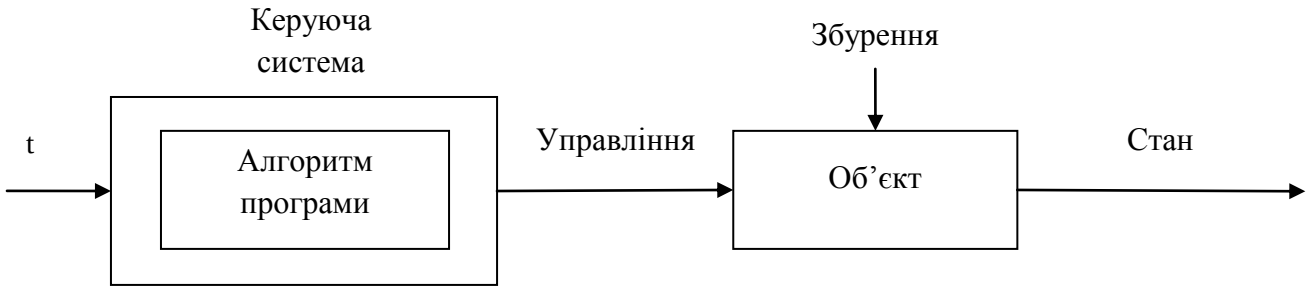

Рис. 1. Принцип розімкнутого управління

Принцип розімкнутого управління з компенсацією збурень

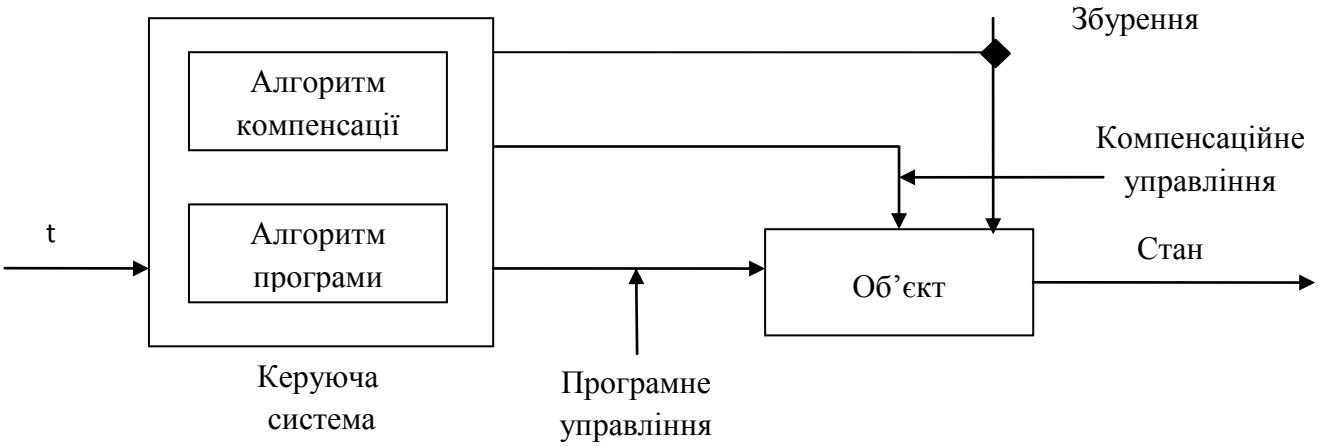

Рис. 2. Принцип компенсаційного управління

Принцип замкнутого управління

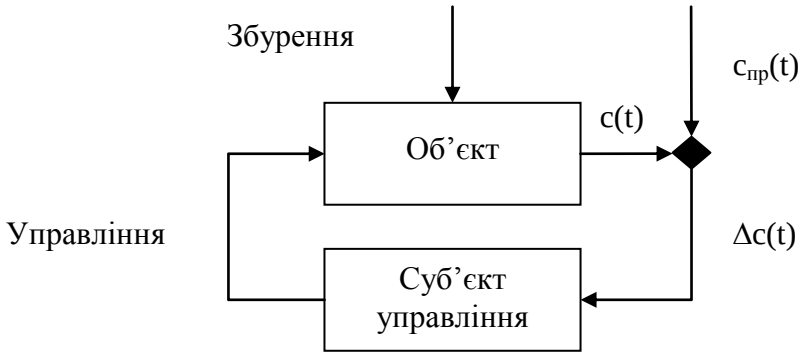

Рис. 3. Принцип замкнутого управління

Принципи адаптивних і самоналагоджувальних систем

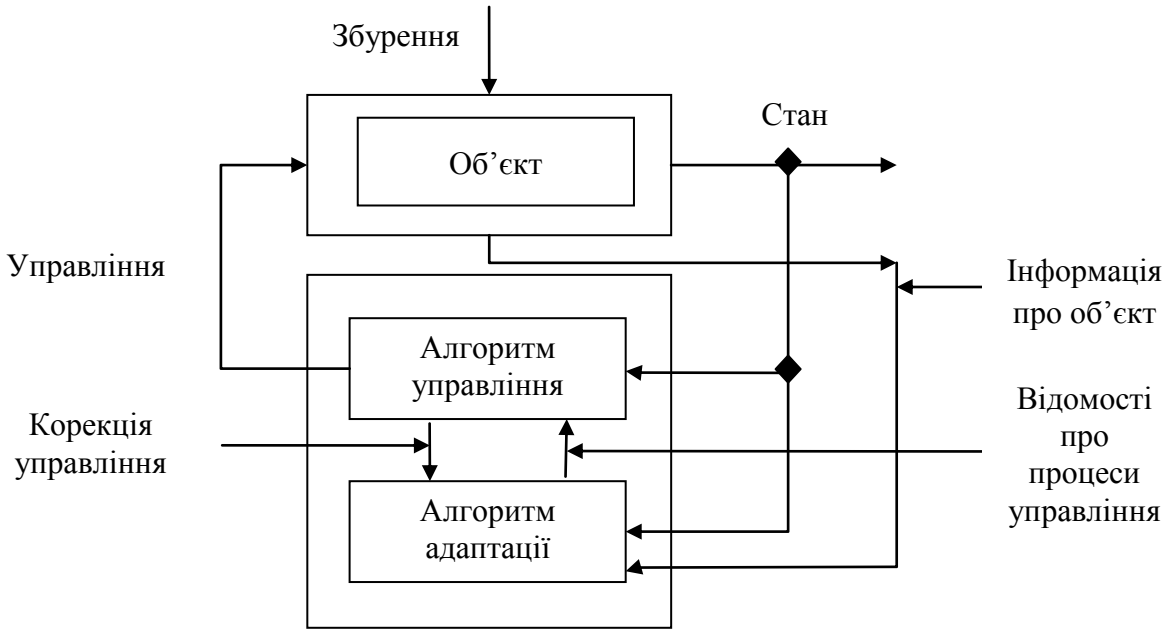

Рис. 4. Адаптивна система

ІІ. Методи управління: кібернетичний підхід

Кібернетична система - це цілеспрямована система, безліч взаємопов'язаних елементів якої здатні сприймати, запам'ятовувати, переробляти і обмінюватися інформацією.
Будь-яку соціальну систему можна віднести до класу кібернетичних систем.

Системно-кібернетичний підхід – це методологічний напрям в теорії організації, основне завдання якого полягає в розробці методів дослідження об'єктів-систем, що складно організовані, і пояснювальних механізмів їх розвитку.

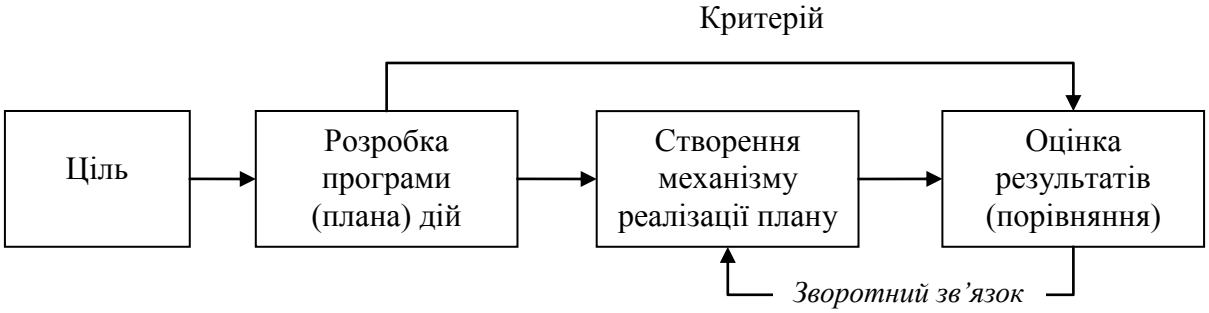

Рис. 5. Детермінований метод управління

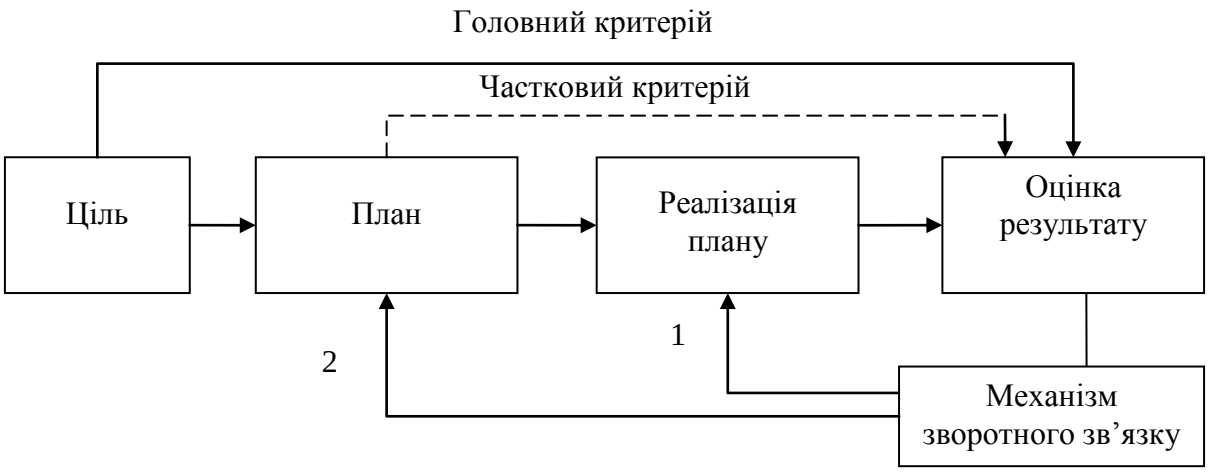

Рис. 6. Програмно-цільовий метод управління

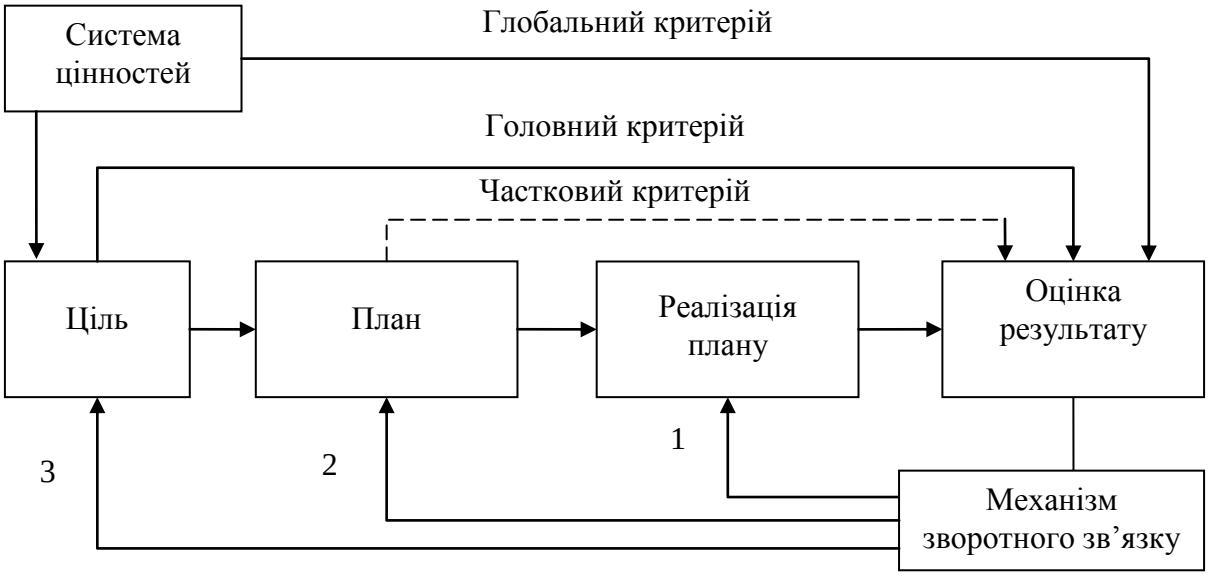

Рис. 7. Ціннісно-орієнтований метод управління